



TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

THL TOIMINTASUUNNITELMA 2016

Kaudelle 2016–2019





SISÄLTÖ

■ PÄÄJOHTAJAN SAATESANAT	4
■ STRATEGINEN KEHYS	6
Keskeiset muutosvoimat	7
Strategiakartta	10
■ STRATEGIAN TOIMEENPANO KAUDELLA 2016-2019 SEKÄ TÄRKEIMMÄT TOIMENPITEET VUONNA 2016	12
Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	13
Hyvinvointiyhteiskunnan kestävyys	14–16
Varautuminen terveysuhkiin	17–18
Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen	19–20
Muuttuva sairauksien kirjo	21
Palvelujärjestelmän muutos	22–24

Toiminnallinen tuloksellisuus	25
Otamme tietoaaineistomme tehokäyttöön	26–28
Vahvistamme ennakointikykyämme	29–30
Uudistumme kumppaneitamme ja asiakkaitamme varten	31–32
Voimavarat	33
Rakennamme yhdessä työyhteisöämme	34
Priorisoinnit ohjaavat voimavarojemme kohdentamista	35
■ RESURSSIT	
Henkilöstö	37–39
Rahoitus	40–43
Viestintä	44–45
Toimitilat	46–47

PÄÄJOHTAJAN

saatesanat

Vuoden 2016 työ Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa on alkamassa haasteellisessa tilanteessa. Suomalainen yhteiskunta on isojen rakenne- ja toimintatapamuutosten edessä. Tutkimustiedon merkityksen muuttuminen, digitalisaatio ja tiukkeneva talous ovat megatrendejä, joihin laitoksen on vähintään mukauduttava – mieluummin oltava näissä aktiivinen vaikuttaja. Erityisesti THL:ää koskettaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutos siihen liitettyine väliportaan hallinnon uudistuksineen.

Laitos on parin viime vuoden aikana käynyt läpi suuren muutoksen, jossa strategia terävöitettiin, organisaatio uudistettiin ja budjettia leikattiin kolmanneksella. Nämä suuret sisäiset muutokset vaikuttavat monin tavoin toiminnan suunnitteluun.

Vuoden 2016 alusta siirryimme sosiaali- ja terveysministeriön kanssa käymässämme tulossopimusprosessissa uuteen nelivuotiskauteen. Hallitusohjelma kärkihankkeineen, ministeriön strategia ja tulossopimus sanelevat pitkälle sen, mitä THL:n omaan toimintasuunnitelmaan sisällytetään. Suunnitelmassa on sekä pitkän aikavälin strategisia tavoitteita että lyhyemmän tähtäimen toimenpiteitä, joilla pyritään tukemaan akuuttia päätöksentekoa niin valtakunnallisella kuin alue- ja paikallistasolla.

Tämä toimintasuunnitelma on laadittu lähtien laitoksen strategiasta. Haluamme, että kaikki toimintamme palvelee yhteisesti sovittuja ja tärkeäksi katsottuja päämääriä. Laitostasoisien toimintasuunnitelman täydennykseksi osastot ovat laatineet omat, yksityiskohtaisemmat toimintasuunnitelmat. Nämä muodostavat pohjan laitoksen sisäiselle toiminnan seurannalle.

Osastot ovat osoittaneet suurta innovatiivisuutta ja sitoutuneisuutta tämän suunnitelman laadinnassa. Suunnittelu-yksikkö on huolehtinut aineiston koonnista ja koordinoitunut suunnitelman kirjoittamista, ja ansaitsee työstään erityiskiitoksen.



JUHANI ESKOLA

Pääjohtaja



PERUSTEHTÄVÄT

THL on riippumaton asiantuntijalaitos, jolla on laajaa kansallista ja kansainvälistä tutkimus- ja kehittämisysteistyötä ja merkittävä rooli kansainvälisissä verkostoissa. Kansainvälinen yhteistyö on olennainen osa laitoksen päivittäistä asiantuntija- ja tutkimustyötä. Lisäksi THL:llä on vastuullaan useita pysyviä viranomastehtäviä.

THL:n perustehtävät on määritelty laissa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008).

LAITOKSEN TEHTÄVÄNÄ ON:

- tutkia ja seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä, niihin vaikuttavia tekijöitä ja niihin liittyviä ongelmia, ongelmien yleisyyttä ja ehkäisymahdollisuuksia, sekä kehittää ja edistää toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja ongelmien vähentämiseksi;
- harjoittaa alan tutkimus- ja kehittämistoimintaa, edistää innovaatioita sekä tehdä aloitteita ja esityksiä sosiaali- ja terveydenhuollon ja sen palvelujen kehittämiseksi ja väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi;
- kehittää ja ylläpitää sosiaali- ja terveysalan keskeisiä termejä, määrittämiä ja luokituksia, sekä
- tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja antaa asiantuntija-tukea hyvinvointia ja terveyttä edistävien poliitikkojen, toimintatapojen ja käytäntöjen toteuttamiseksi;
- toimia tilastolain (280/2004) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna tilastoviranomaisena ja ylläpitää alan tiedostoja ja rekistereitä siten kuin niistä erikseen säädetään sekä huolehtia tehtäväalueensa tietoperustasta ja sen hyödyntämisestä;
- osallistua toimialansa kansainväliseen toimintaan.

Tämän lisäksi laitoksen tulee huolehtia niistä tehtävistä, jotka laissa tai sen nojalla säädetään sen tehtäväksi tai jotka sosiaali- ja terveysministeriö sille määrää.



Strateginen **KEHYS**

KESKEISET MUUTOSVOIMAT

TIUKKENEVA TALOUS



Suomen julkisen talouden supistumisen oletetaan päättyvän, mutta hitaan talouskasvun vaikutukset tuntuvat leikkauksina julkisessa taloudessa.

Valtiontalouden kehitys vuosille 2017–2019 THL:n talousarviorahoitukseen kohdistuu merkittäviä vähennyksiä. THL joutuu jatkamaan henkilöstövähennyksiä, koska henkilöstömenot muodostavat suurimman osan laitoksen toimintamenoista. Kilpailtu ulkopuolinen rahoitus vaikuttaa jatkossa aikaisempaa enemmän tutkimustoiminnan laatuun ja laajuuteen. Tiukkeneva talous vähentää laitoksen mahdollisuuksia saada täydentävää rahoitusta, koska kilpailu ulkopuolisesta rahoituksesta on aikaisempaa kovempaa ja rahoittajien ehdot ovat kiristyneet. Samanaikaiset budjettirahoituksen vähennykset kuitenkin asettavat haasteita ulkopuolisen rahoituksen hakemiselle sekä laitoksen mahdollisuuksiin sitoutua omarahoitusosuuksilla yhteisrahoitteisiin hankkeisiin.

Uhkat: THL:n resursseihin kohdistuvat vähennykset merkitsevät laitoksen toiminnan priorisointia, uudelleen arviointia ja sopeuttamista. Vaarana on, että THL ei kykene jatkamaan kaikkia nykyisiä toimintojaan. Vähenevät resurssit heikentävät viranomaistehtävien hoitamisen laatua. THL:n mahdollisuudet seurata väestön terveyttä ja hyvinvointia tukevaa tietoa vaarantuvat.

Mahdollisuudet: THL:n toiminta keskittyy aikaisempaa tehokkaammin ydintehtävien toteuttamiseen.

VIRANOMAISTOIMINTOJEN KASVU



THL:n omassa toimintakentässä on näköpiirissä tutkimus- ja asiantuntijatyöhön osoitetun valtion budjettirahoituksen väheneminen ja kiristynyt kilpailu niukkenevasta ulkopuolisesta tutkimusrahoituksesta.

Samaan aikaan laitoksen toimintakenttään sisällytetään uusia haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien palvelujen kehittämiseen liittyviä viranomaistoimintoja.

Viranomais- ja palvelutoimintojen kasvu sekä niiden valtakunnallinen valtionohjaus mahdollistavat entistä tiiviimmän kosketuspinnan ja kehittämismahdollisuudet sellaisissa sosiaali- ja terveyspalveluissa, joissa asiakkaina on runsaasti palvelujen suurkäyttäjiä (mm. vankiterveydenhuolto, koulukodit, turvakodit, valtion mielisairaalat). Toiminnoista kertyvää tietoa ja osaamista voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin ja synergisesti laitoksen riippumattomassa asiantuntija- ja tutkimustoiminnassa, mikä antaa uusia toimintamahdollisuuksia niukkenevien resurssien aikana.

Uhkat: THL:n terveyden ja hyvinvoinnin asiantuntemus kaventuu niukkenevien toimintamäärärahojen myötä, kun asiantuntemus kytketään entistä tiukemmin viranomaistoimintojen tueksi.

Mahdollisuudet: Vähenevä budjettirahoitus onnistutaan kohdentamaan tehokkaasti keskeisimpiin toimintoihin, joissa valtion ohjausvastuu on perusteltua. Yhteistyö laitoksen ja uusien sidosryhmien välillä voi lisätä ulkopuolista tutkimus- ja kehittämisrahoitusta.

THL:n asiakkaat edellyttävät entistä reaaliaikaisempaa, kohdennetumpaa ja vuorovaikutteisempaa asia- ja tietosisältöä

DIGITALISAATIO



Terveystietojärjestelmien digitalisaatio on Suomessa kansainvälisesti verrattuna erittäin laajasti toteutunut. Sähköiset potilastietojärjestelmät, kuvantamis- ja laboratoriotietojärjestelmät, sähköinen lääkemääräys ja potilastiedon arkisto ovat lähes 100 % käytössä julkisessa terveydenhuollossa. Myös yksityisissä terveyspalveluissa digitalisaatio on varsin kattavaa, mutta sosiaalihuollon palveluissa digitalisaatiokehitys on vielä alkuvaiheessa.

Digitalisaatio voi toimia keskeisenä muutosvoimana sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämisessä, mikäli sitä osataan hyödyntää toimintatapojen modernisoinnissa ja tuomalla kansalaisten käyttöön sähköisiä asiointi- ja itsehoitopalveluja.

Tiedonkeruun ja -käsittelyn toimintaympäristö on isossa muutoksessa, kun tietotarpeet ja mahdollistavat teknologiat kehittyvät nopeasti. Sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistus muuttaa tietojen käsittelyperusteita ja toimijoiden suhteita. Sosiaali- ja terveystietojen yhteis-

käyttö, tietoon perustuva palvelujärjestelmän ohjaus sekä kansalaisten laajeneva palvelujen käyttöön liittyvä valinnanvapaus edellyttävät uudistuksia tietotuotantoon ja tietopalveluihin. EU:n tietosuoja-asetuksen ja sen rinnalla uudistettavan sote-tietojen käyttöä säätelevän kansallisen lainsäädännön arvioidaan tulevan voimaan 2017–18 aikana.

THL:n terveys- ja hyvinvointiseurantojen sekä valtakunnallisten rekisterien tiedonkeruun, käsittelyn ja julkaisemisen käytännöt on digitalisoitu. THL:n asiakkaat – päätöksentekijät ja ammattilaiset – edellyttävät entistä reaaliaikaisempaa, kohdennetumpaa ja vuorovaikutteisempaa sisältöä, mikä asettaa tiedon tuotanto- ja julkaisutavoille uudistuspaineita. Mediatyhtiöiden tapa tuottaa ja yleisön tapa käyttää mediasisältöjä haastavat perinteiset auktoriteetit, jolloin tutkitun, laadukkaan ja punnitun tiedon tuotanto joutuu kilpailemaan uskomustiedon ja sensaatiohakuisten sisältöjen kanssa.

Uhkat: Voimakkaassa muutoksessa oleva sote-palvelujärjestelmä ei pysty hyödyntämään digitalisaation mahdollisuuksia. Epävarmuus keskeisistä sote-ratkaisuista jatkuu tai välttämättömien tietopohjaan liittyvien uudistusten resurssointi on riittämätön. THL:n pyrkimyksissä saavuttaa digitalisoinnilla tuottavuushyötyjä ja parempaa vaikuttavuutta saatetaan epäonnistua. Tietovarantoihin ja tietojärjestelmiin saattaa kohdistua kyberuhkia tai hyökkäyksiä. Ihmisten luottamus arkaluonteisten tietojen keräämiseen ja käsittelyyn viranomaisrekistereissä voi heiketä mikäli niitä ei kyetä ehkäisemään.

Mahdollisuudet: Etenevä sote-palvelujen digitalisaatio ja valtakunnallisten Kanta-palvelujen laajeneva käyttö näkyy ihmisten kyvyssä ja tavoissa parantaa terveyttään ja hyvinvointiaan sekä synnyttää uusia tapoja tehostaa ja monipuolistaa terveys- ja sosiaalipalveluja. THL:n tietovarantojen monipuolinen hyödyntäminen tukee rakenteellisia uudistuksia, synnyttää uutta tutkimus- ja innovaatio-toimintaa ja siten auttaa koko maan talouden elpymistä. Eri viranomaisilla olevien tietovarantojen hyödyntäminen monipuolistuu ja helpottuu rakennettavien yhteisten palvelujen ja mahdollistavan lainsäädännön ansiosta.

Työllisyys- ja hyvinvointipolitiikan onnistumisella on ratkaiseva merkitys yhteiskunnan sosiaaliselle ja taloudelliselle kestävyydelle

SOTE- JA ALUEHALLINTOUUDISTUS



Sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) ja aluehallinnon uudistushanke on historiallisen laajakantoinen. Uudistuksen myötä soten järjestämisvastuu siirtyy kunnilta uusille itsehallintoalueille, joille siirtyy myös muita alueellisia tehtäviä. Uudistukset muuttavat soten järjestämis- ja rahoitusvastuun, vaikuttavat asiakkaan ja tuottajien asemaan ja kuntien rooliin sekä tuovat väliportaan hallinnon ja itsehallintoalueet kuntien ja valtion väliin. Uudistuksista seuraa THL:lle mahdollisesti uusia tehtäviä.

Uhkat: Sote- ja aluehallintouudistuksen myötä THL:n tutkimus-, kehittämis- ja tietovarantotoiminnoille tulee niin paljon uusia haasteita, ettei se pysty vastaamaan niihin resurssien vähentyessä merkittävästi.

Mahdollisuudet: Sote- ja aluehallintouudistus parantaa THL:n mahdollisuuksia tutkimus-, kehittämis- ja tietovarantotehtävien hoitamisessa yhteistyötahojen määrän vähentyessä. Alueiden suurentuessa myös tehtäviin tarvittava osaaminen keskittyy, ja tämä osaltaan helpottaa THL:n valtakunnallisten tehtävien toteuttamista. THL:n tietotuotanto parantuu digitalisaation edetessä niin, että se on sekä ajantasaista että laadukasta ja palvelujen järjestäjille

ja tuottajille on syntynyt kannusteita parantaa tuottamansa tiedon laatua. THL pystyy kehittämään uudenlaisia laadun ja vaikuttavuuden mittaamisen tapoja ja viemään ne itsehallintoalueiden avulla tehokkaasti kentän käyttöön. Näin järjestelmän taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys vahvistuu ja se pystyy vastaamaan hyvin väestörakenteen muutoksen tuomiin haasteisiin.

VÄESTÖRAKENTEEN MUUTOS JA MAAHANMUUTTO



Syntyvyys, ikääntyminen ja maahanmuutto muokkaavat väestörakennetta. Aleneva syntyvyys ja eliniän pidentyminen vähentävät työikäisen väestön osuutta ja työvoiman määrää. Maahanmuutto voi pidemmällä aikavälillä ehkäistä huoltosuhteen (työelämän ulkopuolella olevien määrä työssä olevia kohden) heikkenemistä edellyttäen, että maahanmuuttajat kotoutuvat ja työllistyvät tehokkaasti. Demografinen kehitys hidastaa talouskasvua, heikentää julkisen talouden tasapainoa ja uhkaa kärjistää vastakkainasettelua väestöryhmien välillä. Työllisyys- ja hyvinvointipolitiikan onnistumisella on ratkaiseva merkitys yhteiskunnan sosiaaliselle ja taloudelliselle kestävyydelle.

Uhkat: Sosiaalisten erojen kasvaminen ja hyvinvointiin kohdennettavien resurssien väheneminen kasvattavat väestöryhmien välisiä terveys- ja hyvinvointieroja. Kansalaisten keskinäinen luottamus sekä hyvinvointiyhteiskunnan kannatus ja rahoitusvalmius heikkenevät. Asiantuntijalaitoksen työlle ei ole laajasti tunnustettua tilausta eikä riittävää rahoitusta.

Mahdollisuudet: Työikäisen väestön määrän väheneminen ja väestörakenteen muutos lisäävät yhteiskunnassa tarvetta hyvinvointipalvelujen innovaatioihin, koko väestön toimintakyvyn parantamiseen ja ikääntyneiden voimavarojen hyödyntämiseen. THL:n työ uusien ratkaisujen kehittämiseksi ja käyttöön saamiseksi saa entistä enemmän merkitystä.

STRATEGIAKARTTA

Strategiakartta tiivistää laitoksen strategian uudistumislupaukset ja priorisoinnit yhteen kuvaan. Uudistumislupaukset ja priorisoinnit on edelleen luokiteltu yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin, toiminnalliseen tuloksellisuuteen ja voimavaroihin liittyviin tavoitteisiin.



VISIO:
**Suomalaisilla on hyvä elämä oikeudenmukaisessa, kestävässä
ja uudistuvassa hyvinvointiyhteiskunnassa.**

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Toimintamme on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa ja tuloksellista

HYVINVOINTI-
YHTEISKUNNAN
KESTÄVYYS

VARAUTUMINEN
TERVEYSUHKIIN

ERiarvoisuuden
ja
syRJÄTYMISEN
VÄHENTÄMINEN

MUUTTUVA
SAIRAUksIEN
KIRJO

PALVELU-
JÄRJEStELMÄN
MUOTOS

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS: ORGANISAATIO, RAKENNE, PROSESSIT, LAATU

Työmme sujuu ja saamme aikaan tuloksia

OTAMME
TIETOAINeISTOMME
TEHOKÄYTTÖÖN

VAHVISTAMME
ENNAKOINTI-
KYKYÄMME

UUDISTUMME
KUMPPANEITAMME
JA
ASIAKKAITAMME
VARTEN

VOIMAVARAT (HENKILÖSTÖ- JA TALOUSRESURSSIT)

Tavoitteemme ja resurssimme ovat tasapainossa

RAKENNAMME
YHDESSÄ
TYÖYHTEISÖÄMME

PRIORISOINNIT
OHJAAVAT
VOIMAVAROJEMME
KOHdENTAMISTA



STRATEGIAN TOIMEENPANO

kaudella 2016–2019 sekä tärkeimmät
toimenpiteet vuonna 2016

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Toimintamme on yhteiskunnallisesti vaikuttavaa ja tuloksellista

HYVINVOINTI- YHTEISKUNNAN KESTÄVYYS

Terve, hyvinvoiva ja sosiaalisesti eheä väestö tukee sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää yhteiskuntaa. Syvennymme väestön ikääntymiseen, lasten ja nuorten hyvinvointiin ja rahoituksen riittävyyteen. Vahvistamme terveys- ja sosiaalitalouden osaamista eri toiminnoissa.

VARAUTUMINEN TERVEYSUHKIIN

Biologisten, kemiallisten ja muiden ympäristöön liittyvien uhkien merkitys väestön terveydelle kasvaa. Vahvistamme valmiuttamme havaita ja analysoida riskejä ja uhkia laitoiksemme eri toiminta-alueilla. Osallistumme uhkien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan yhdessä viranomaisten kanssa.

ERiarvoisuuden JA SYRJÄYTYMISEN VÄHENTÄMINEN

Eriarvoisuus on eettisesti väärin ja voimavarojen tuhlausta. Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen edellyttää toimia koko yhteiskunnassa, erityisesti sosiaali- ja terveyspolitiikassa. THL:ssa keskitymme tasa-arvon lisäämiseen terveydessä, toimintakyvyssä, osallisuudessa ja hyvinvoinnissa.

MUUTTUVA SAIRAUKSIEN KIRJO

Sairauksien määrittäjät muuttuvat väestön ikääntyessä ja elintapojen muuttuessa. Kansanterveyteen perinteisesti vaikuttavien sairauksien ohella tartumme yleistuviin terveysongelmiin kuten muistisairauksiin, riippuvuuksiin ja elintapojen haitallisiin muutoksiin. Priorisoimme tutkimustamme väestölle koituvan terveyshyödyn näkökulmasta.

PALVELU- JÄRJESTELMÄN MUUTOS

Käynnissä oleva sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän muutos on historiallisen merkittävä. Tuemme valtakunnallista ja alueellista päätöksentekoa sekä alan toimijoita uudistuksen toteuttamisessa. Tarjoamme tietopohjan ja tiedolla johtamisen välineitä. Osallistumme toiminnan ohjaukseen roolimme mukaisesti.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet 2016–2019, jotka pitävät sisällään strategiset priorisoinnit.

Lue lisää THL:n strategiasta: www.thl.fi/strategia.

Terve, hyvinvoiva ja sosiaalisesti eheä väestö tukee sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää yhteiskuntaa.

TOIMENPIDE

Syvennymme väestön ikääntymiseen, lasten ja nuorten hyvinvointiin ja rahoituksen riittävyyteen

Vahvistamme terveys- ja sosiaalitalouden osaamista eri toiminnoissa

Hallituksen kärkihanke 4:
Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme arvioineet väestörakenteen muutoksen taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset ja kehittäneet talouden ennustemallit.
- Olemme tuottaneet seurantatietoa lainsäädännön toimeenpanosta (mm. vanhuspalvelulaki, oppilas- ja opiskelu-huoltolaki, vammaislainsäädäntö, lastensuojelulaki ja sosiaalihuoltolaki) ja arvioineet säädösmuutosten vaikutuk-sia eri väestöryhmien ja eritaustaisten ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja toimintakykyyn.
- Olemme tuottaneet riippumatonta ja tutkittua asiantuntijatietoa sekä arvioita hyvinvointijärjestelmän sosiaali-sesta ja taloudellisesta kestävydestä.
- Olemme tukeneet seksuaali- ja lisääntymisterveyden ohjelman etenemistä ja tutkineet pienten lasten hoitojärjes-telmän (perhevapaat ja hoidon tuet) vaikutuksia lasten ja perheiden hyvinvointiin sekä sukupuolten tasa-arvoon.
- Kuntoutusasiantuntijat ovat selvittäneet horisontaalisena yhteistyönä THL:n roolia kuntoutuksen tietopohjan vah-vistamisessa, kuntoutuksen seurannassa, arvioinnissa sekä palvelujen mallinnuksessa.
- Olemme kehittäneet uusia taloudellisten vaikutusten arviointimalleja ja vahvistaneet kvantitatiivista, pitkäjänteis-tä terveys- ja sosiaalitalouden tutkimusta.
- Olemme osallistuneet ikäihmisille tarkoitettujen sote- ja muiden palvelujen kokonaisuuden määrittämiseen ja mallintamiseen sekä tietoon perustuvaan toimeenpanon ohjaukseen ja koordinaattorirakenteen luomiseen.
- Olemme osallistuneet vaikuttavien omais- ja perhehoidon toimintamallien määrittämiseen sekä uusien toimintamallien levittämiseen, arviointiin ja edelleen kehittämiseen.

TOIMENPIDE

Hallituksen kärkihanke 4:

Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa

Hallituksen kärkihanke 3:

Toteutetaan lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma

Hallituksen kärkihanke 2:

Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme tuottaneet seurantatietoa vanhuspalvelulain ja kaikenikäisten omaishoitoa koskevan lainsäädännön toimeenpanosta ja luoneet muutoksen seurannan indikaattorit.
- Olemme osallistuneet lapsille ja perheille tarkoitettujen sote- ja muiden palvelujen kokonaisuuden mallintamiseen sekä kärkihankkeeseen liittyvien kokeilujen valmisteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Olemme luoneet muutoksen seurantaan indikaattorit, kehittäneet tietopohjaa sekä tuottaneet lapsivaikutusten menetelmiä ja arviointitietoa.
- Olemme luoneet ja saattaneet käytäntöön valtakunnallisen yhteistyömallin poliisille, syyttäjälaitokselle, lastensuojelulle sekä somaattiselle ja psykiatriselle sairaanhoidolle tilanteisiin, joissa epäillä lapsen joutuneen väkivallan tai seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi (LASTA-hanke).
- Olemme tuottaneet lasten ja perheiden palvelukentän kattavan, yhteistyötä tukevan oppaan ja verkkokoulutuksen laajentamalla LaskeTut-hankkeessa syntynyttä lastensuojeluvollisille suunnattua Luo luottamusta – suojele lasta -opasta ja -verkkokoulutusta.
- Olemme valmistelleet julkisten matalan kynnyksen palvelujen yhteyteen Perhekeskus-pilotin (JIK) pohjalta kaikille lapsiperheille suunnatun perhekeskusmallin, joka kokoaa myös järjestöjen, seurakuntien ja vertaistuen palvelut.
- Olemme tuottaneet käyttöön ajantasaista ja asiakaslähtöistä tietoa väestön hyvinvoinnista, osallisuudesta, terveydestä ja toimintakyvystä sekä terveyden edistämisen aktiivisuudesta ja terveyteen vaikuttavista tekijöistä, painopisteinä väestöryhmien väliset erot ja niiden taustatekijät.

TOIMENPIDE

Hallituksen kärkihanke 2:

Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

Hallituksen kärkihanke 5:

Osatyökykyisille tie työelämään

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme yhteistyössä STM:n ja VM:n kanssa tuottaneet valtionosuusjärjestelmään ja itsehallintoalueiden rahoitukseen kannustimen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.
 - Olemme tukeneet hyvien toimintamallien käyttöönottoa painopisteinä osallisuuden lisääminen ja toimintamallit, jotka kohdentuvat niihin väestöryhmiin, joissa kuolleisuus, sairastavuus ja psykososiaalinen kuormittuneisuus ovat suurimpia.
 - Olemme tukeneet ja kehittäneet laaja-alaista ja poikkihallinnollista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä sekä tukeneet eri hallinnonaloja kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla ottamaan huomioon päätöstensä vaikutukset hyvinvointiin, terveyteen ja eriarvoisuuteen.
 - Olemme kehittäneet uusia menetelmiä rakennusten terveydellisten olosuhteiden kehittämiseksi.
 - Olemme kehittäneet Työterveyslaitoksen johdolla toteutetussa hankkeessa osatyökykyisten ja työttömien työ- ja toimintakyvyn arviointia sekä hoitopolkuja perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjen tukemiseen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä työ- ja elinkeinohallinnon uusiin palvelurakenteisiin.
1. Olemme osallistuneet ikäihmisille sekä lapsille ja perheille tarkoitettujen sote- ja muiden palvelujen kokonaisuuden määrittelyyn ja mallintamiseen.
 2. Olemme tuottaneet seurantatietoa eri väestöryhmien terveydestä ja hyvinvoinnista ATH-tutkimuksen ja TEA-viisarin tiedonkeruilla.
 3. Olemme arvioineet väestörakenteen muutoksen taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia.



**VUODEN 2016
TÄRKEIMMÄT TULOKSET**

Biologisten, kemiallisten ja muiden ympäristöön liittyvien uhkien merkitys väestön terveydelle kasvaa.

TOIMENPIDE

**Vahvistamme valmiuttamme havaita ja analysoida
riskejä ja uhkia THL:n eri toiminta-alueilla**

**Osallistumme uhkien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan
yhdessä viranomaisten kanssa**

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme uudistaneet tartuntatautien seurantaan siten, että järjestelmien tuottama tieto ja THL:n asiantuntija-arviot ovat keskeisten sidosryhmien saatavilla ja käytettävissä.
- Olemme integroituneet kansallisiin poikkihallinnollisiin ja kansainvälisiin tilannekuvajärjestelmiin.
- Olemme saattaneet seurantatiedon saataville laajasti myös julkisten rajapintojen kautta.
- Olemme laajentaneet poikkihallinnollista ja sidosryhmäyhteistyötä mikrobiologisessa asiantuntijatyössä.
- Olemme hyödyntäneet kansainvälisessä viranomaisyhteistyössä laajasti EU:n tuottamaa riskinarvio- ja varhaisvaroitustietoa.
- Kunnat (jatkossa sote-alueet) hyödyntävät THL:n luomaa valtakunnallista rokotusrekisteriä oman alueen väestön rokotuskattavuuden seurannassa.
- Kunnat ovat yhdessä THL:n kanssa arvioineet oman rokotustoimintansa tuloksellisuuden ja laatineet toimintasuunnitelman alueen korkean rokotuskattavuuden ylläpitämiseksi ja kohdennetusti erityisryhmien, kuten maahanmuuttajien, rokotussuojan parantamiseksi.
- Olemme huolehtineet tartuntatautilain ja sote-uudistuksen yhteydessä tartuntataudeista vastaavien alueellisten viranomaisten yhteistyön säilyttämisestä.
- Laajojen tai vakavien infektio- ja vesiepidemioiden hallinta ja torjunta perustuu hallinnonalojen yhteistoimintaan ja on tasolla, joka takaa väestön turvallisuuden.
- Olemme vastanneet kansallisesta ja kansainvälisestä infektio- ja vesiepidemioiden hallintaan ja torjuntaan liittyvien uhkien viranomaispäivästä ja osallistuneet kemikaaliuhkien viranomaispäivästä.

TOIMENPIDE

Hallituksen kärkihanke 2:

Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme tukeneet maahanmuuttajien infektio-ongelmien hallintaa osana kotouttamistoimintaa ja turvapaikanhakijoiden infektioiden torjuntaa osana vastaanottokeskusten toimintaa (yhteistyössä sisäasiainministeriön kanssa).



**VUODEN 2016
TÄRKEIMMÄT TULOKSET**

1. Olemme ottaneet tuotantokäyttöön lääkärin sähköisen ilmoittamisen tartuntatautirekisteriin (ensiversiossaan).
2. Olemme käynnistäneet rokotustoiminnan tuloksellisuuden arvioinnin kuntien kanssa.
3. Olemme tuottaneet infektiokonsultointipalveluita maahanmuuttovirastolle turvapaikanhakijoiden infektio-ongelmien hallitsemiseksi.

ERiarvoisuuden
JA
SYRJÄYTYMISEN
VÄHENTÄMINEN

**Eriarvoisuus on eettisesti väärin ja voimavarojen tuhlausta.
Eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen edellyttää toimia
koko yhteiskunnassa, erityisesti sosiaali- ja terveystieteissä.**

TOIMENPIDE

**Keskitymme tasa-arvon lisäämiseen terveydessä,
toimintakyvyssä, osallisuudessa ja hyvinvoinnissa**

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Terveystieteiden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin tilasta sekä väestöryhmittäisistä eroista ja niiden muutoksista on tuotettu ajantasainen kuva valtakunnallisesti ja alueellisesti.
- Tietotuotannossa on otettu huomioon risteävät erot ja eriarvoisuudet (intersektionaalinen lähestymistapa) ja tuotu esiin sosioekonomisen aseman, sukupuolen, ikäryhmän, etnisen taustan, vammaisuuden ja asuinpaikan yhteisvaikutuksia.
- Olemme tehneet arviointimallit ja -työkalut sekä koulutusmateriaalin vaikuttavuuden arviointiin eriarvoisuuden vähentämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi kunnissa.
- Olemme tuottaneet tietoa eri hallinnonalojen politiikkojen vaikutuksista eriarvoistumiskehitykseen ja syrjäytymiseen.
- Olemme tehneet ehkäisevän työn kustannusvaikuttavuuden arvioinnin suunnitelman ja käynnistäneet arviointityön.
- Olemme tuottaneet tietoa perustulokehityksen vaikutuksista erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien toimeentuloon ja osallisuuteen.
- Lähidemokratiaa ja avointa hallintoa edistäviä toimintamalleja on koottu kuntien käyttöön; osallistamisen ja osallisuuden tuki.
- Sosiaalisen osallisuuden (ml. kansalaisosallisuus ja työelämäosallisuus) toimintamalleista on koottu ja välitetty tietoa kunnille, alueille ja ministeriöille.
- Asiakasosallisuuden huomioon ottaminen palvelujärjestelmän kehittämisessä on lisääntynyt THL:n tuella.
- THL:n tavoitteet on määritelty, toimintasuunnitelma 2016–19 laadittu ja toiminta maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden ja kotoutumisen edistämiseksi on käynnistetty.

TOIMENPIDE

Hallituksen kärkihanke 2:
Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

Hallituksen kärkihanke 6:
Nuorisotakuuta yhteiskuntatakuun suuntaan



**VUODEN 2016
TÄRKEIMMÄT TULOKSET**

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme koonneet ja levittäneet tietoa hyvinvointia ja osallisuutta lisäävistä hyvistä toimintamalleista ja -politiikoista, erityisesti liittyen mielenterveyteen sekä elintapoihin.
- Tuottamamme tieto on saatettu informaatio-ohjaustyön käyttöön heikommassa asemassa olevan väestöryhmän hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Olemme käynnistäneet Vankiterveydenhuollon yksikön ja kehittäneet vankien terveydenhuoltoa ja henkilöstön koulutusta.
- Olemme kehittäneet tietopohjaa ja indikaattoreita YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen seurannan toimeenpanoa, raportointia ja vammaislainsäädännön uudistusta varten sekä saattaneet päätökseen vammais-poliittisen ohjelman seurannan.
- Olemme tukeneet syrjäytyneiden ja syrjäytymisuhan alla olevien nuorten parissa toimivia ammattilaisia ja kehittäneet nuorten parissa tehtävää työtä.

1. Olemme laatineet ehkäisevän työn kustannusvaikuttavuuden suunnitelman ja käynnistäneet siihen liittyvän arviointityön.
2. Olemme tuottaneet valtakunnallisesti ja alueellisesti ajantasaisen kuvan terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin väestöryhmittäisistä eroista, niiden muutoksista ja yhteisvaikutuksista.
3. Olemme määritelleet tavoitteet, laatineet toimintasuunnitelman 2016–2019 ja käynnistäneet toiminnan maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden ja kotoutumisen edistämiseksi.

MUUTTUVA
SAIRAUKSIEN
KIRJO

Sairauksien määrittäjät
muuttuvat väestön ikääntyessä ja
elintapojen muuttuessa.

TOIMENPIDE

Kansanterveyteen perinteisesti vaikuttavien sairauksien ohella tartumme yleistuviin terveysongelmiin kuten muistisairauksiin, riippuvuuksiin ja elintapojen haitallisiin muutoksiin.

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme tutkineet kohorttiaineistoista keskeisten kansantautien syitä ja syntymekanismeja sekä uusien biomarkkereiden ja geenitiedon hyödyntämistä sairauksien riskin ennustamisessa.
- Olemme tutkineet varhaisen ravitsemuksen yhteyksiä lasten tyypin 1 diabeteksen, astman ja keliakian riskiin.
- Olemme tehneet kokeellista tutkimusta muistisairauksien ehkäisemisestä ja tuloksia hyödynnetään kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Olemme osallistuneet alkoholiohjelman, mielenterveysohjelman ja muistisairausohjelman sekä Yhteistyöllä terveyttä ja hyvinvointia -kärkihankkeen toteuttamiseen.



VUODEN **2016**
TÄRKEIMMÄT TULOKSET

1. Olemme tuottaneet tieteellisiä artikkeleita uusista biomarkkereista ja genetiikasta sekä arvioita niiden hyödynnettävyydestä sairauksien ennaltaehkäisyssä.
2. Olemme toteuttaneet muistisairauksien ennaltaehkäisy tutkimuksen seurannan sekä siihen liittyvän raportoinnin.
3. Olemme tutkineet varhaisen ravitsemuksen yhteyksiä lasten tyypin 1 diabeteksen, astman ja keliakian riskiin.

PALVELU-
JÄRJESTELMÄN
MUUTOS

Käynnissä oleva sosiaali- ja terveystalvclujärjestelmän muutos on historiallisen merkittävä.

TOIMENPIDE

**Tuemme valtakunnallista ja alueellista päätöksen-
tekoa sekä alan toimijoita sote-uudistuksen toteutta-
misessa**

**Tarjoamme tietopohjan ja tiedolla johtamisen
välineitä**

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme osallistuneet sote-lainsäädännön valmisteluun ja toimeenpanoon eri valmisteluryhmissä.
- Olemme toteuttaneet sote-uudistuksen ennakoarvioinnin ja tuottaneet muita arviointeja ja selvityksiä uudistuksen toteutumisesta ja vaikutuksista.
- Olemme tukeneet sote-uudistuksen toteuttamiseen osallistuvien keskeisten toimijoiden yhteistyötä.
- Olemme suunnitelleet ja käynnistäneet sote-reformin edellyttämät uudistukset rekisteritietovarantoihimme ja tiedonkeruusiin.
- Olemme tuottaneet tietopohjan uudistusten seuraamiseksi ja arvioimiseksi.
- Olemme tarkentaneet tiedolla johtamisen kuvausta: eri ryhmien tarpeita, valtakunnallista kokonaiskuvaava, palveluverkon ja palvelujen suunnittelua itsehallintoalueilla ja valtakunnan tasolla.

TOIMENPIDE

Osallistumme toiminnan ohjaukseen roolimme mukaisesti

Hallitusohjelman reformi 1: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Rooliamme toiminnanohjauksessa on selkeytetty, mukaan lukien työnjako STM:n kanssa.
- Kanta-palvelujen kehittäminen on edennyt aikataulun mukaisesti.
- Olemme osallistuneet itsehallintoalueiden tietojärjestelmien ja tietohallinnon muutosten valmisteluun.
- Valtion koordinoimilla ja tuottamilla sote-alan erityispalveluilla (vankiterveydenhuolto, valtion mielisairaalat, valtion koulukodit, vankilan perheosasto, turvakotipalvelut, rikos- ja riita-asioiden sovittelu, oikeusgenetiikka, oikeuslääkintä ja oikeustoksikologia) on selkeä rooli sote-palvelujärjestelmässä.
- Olemme osallistuneet valinnanvapausmallin vaihtoehtojen selvittämiseen.
- Olemme osallistuneet rahoitusmallin vaihtoehtojen selvittämiseen.
- Olemme suunnitelleet ja käynnistäneet sote-reformien edellyttämät uudistukset rekisteritietovarantoihimme ja tiedonkeruusiin.
- Olemme osallistuneet kokemusasiantuntijuuden ja asiakkaiden osallistumisen toimintamallien ja -prosessien määrittelyyn ja niitä koskevien kokeilujen valmisteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.
- Tietojärjestelmäratkaisumme on tehty vastaamaan sote-uudistuksen tavoitteita ja toimeenpanoa.

TOIMENPIDE

Hallituksen kärkihanke 2:

Edistetään terveyttä ja hyvinvointia sekä vähennetään eriarvoisuutta

Hallituksen kärkihanke 1:

Palvelut asiakaslähtöisiksi

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme olleet mukana omahoidon ja sähköisten palveluiden kokeiluissa ja niiden arvioinneissa.
- Olemme osallistuneet julkisen palvelulupauksen määrittelemiseen STM:n kanssa.
- Olemme tehneet selvityksiä ja tutkimuksia sosiaalityön ja heikoimmassa asemassa olevien palveluiden yhteensovittamisesta kokeiltavan perustulon kanssa.



**VUODEN 2016
TÄRKEIMMÄT TULOKSET**

- 1. Olemme käynnistäneet tiedonkeruun uudistamisen vastaamaan muuttuvaa palvelujärjestelmää (digitalisaatio).**
- 2. Olemme toteuttaneet sote-uudistuksen vaikutusten ennakoarvioinnin.**
- 3. Olemme toteuttaneet perustulon kokeiluun liittyviä selvityksiä ja käynnistäneet kokeilua koskevia tutkimuksia.**

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Työmme sujuu ja saamme aikaan tuloksia

OTAMME TIETOAINEISTOMME TEHOKÄYTTÖÖN

Nostamme tiedon jalostusasetta ja parannamme aineistojemme ja tuotteidemme hyödynnettävyyttä. Otamme käyttöön uusia toimintamalleja sekä kehitämme uudenlaisia dataan perustuvia sovelluksia. Edelläkävijyys datan tuottamisessa, jakamisessa ja yhdistelyssä on keskeinen tavoitteemme.

VAHVISTAMME ENNAKOINTI- KYKYÄMME

Reagoimme nopeasti terveyden ja hyvinvoinnin tilaan ja sen edistämiseen liittyviin muutuviin tietotarpeisiin. Näkemyksemme kantaa yli päivän politiikan ja näyttää suuntaa tuleviin muutoksiin.

UUDISTUMME KUMPPANEITAMME JA ASIAKKAITAMME VARTEN

Tunnetamme kumppanimme ja tuotteidemme käyttäjien tiedontarpeet nykyistä paremmin. Muutamme toimintatapojamme entistä joustavammiksi ja asiakaskeskeisemmiksi.

Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat tavoitteet 2016–2019, jotka sisältävät kolme uudistumislupausta.

Lue lisää THL:n strategiasta: www.thl.fi/strategia

OTAMME
TIETOAINEISTOMME
TEHOKÄYTTÖÖN

Keskeinen tavoitteemme on edelläkävijyys datan tuottamisessa, jakamisessa ja yhdistelyssä.

TOIMENPIDE

Nostamme tiedon jalostusastetta, parannamme aineistojemme ja tuotteidemme hyödynnettävyyttä

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme tarjonneet rekisteri- ja tietoaaineistoja avoimesti ja vapaasti käytettäviksi tietotuotteiden kehittämiseksi.
 - THL:n datapolitiikka on jalkautettu organisaatiossa ja viestitty sidosryhmille.
 - Keskeisimpien tietoaaineistojemme kuvailu- ja saatavuustiedot on määritetty ja ne on saatettu hyvälle tasolle.
 - Asiakkaiden tietotuotteiden ja tietopalvelujen fokusointia ja kehittämistä ohjaavat tietotarpeet ja tiedon vaikutusmekanismi tunnetaan.
- Väestötutkimustemme tiedonkeruut tukeutuvat yhteisiin tuotteistettuihin työkaluihin logistiikassa, tiedonhallinnassa ja perusraportoinnissa.
- Olemme osallistuneet aktiivisesti arkaluonteista henkilötietoa sisältävien rekisteriaineistojen käyttöä koskevan lainsäädännön uudistustyöhön. Uudistettu lainsäädäntö on saatu voimaan ja sen mahdollistamia uusia toimintamalleja on kehitetty ja otettu käyttöön.
- Olemme luoneet ja vakiinnuttaneet kumppanuudet ja käytännöt Kelan, Väestörekisterikeskuksen ja Tilastokeskuksen kanssa kokonaisaineistojen muodostamiseen ja käyttöön THL:ssä.
- Olemme tunnistanee ja uudistaneet THL:n keskeisiä ydinprosesseja hyödyntäen digitaalisuutta.
- Olemme uudistaneet ja ottaneet käyttöön uuden toimintatavan terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterin (HILMO) tiedonkeruu- ja raportointikäytännöissä.

TOIMENPIDE

Otamme käyttöön uusia toimintamalleja sekä kehitämme uudenlaisia dataan perustuvia sovelluksia

**Hallituksen kärkihanke 5:
Digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen.
Digitalisoidaan julkiset palvelut.**

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme osallistuneet kansallisiin aloitteisiin, joissa kehitetään valtakunnallisia palveluja sosiaali- ja terveystiedon hyödyntämisen parantamiseksi (palveluoperaattorit, FMAS, BBMRI.fi).
- Olemme uudistaneet tietotuotantoa asiakaslähtöiseksi siten, että asiakkaiden tiedon käytön aikataulu ja konteksti tunnetaan. Tarjoamme tieto- ja asiantuntijapalveluja oikea-aikaisesti.
- Olemme kehittäneet ja uudistaneet tuote- ja palveluvalikoimaa asiakastarpeiden ja asiakaspalautteiden ohjaamina.
- Olemme tukeneet ulkoisten kehittäjäyhteisöjen toimintaa, jolla ne kehittävät sovelluksia laitoksen avointa dataa ja tietoaaineistoja hyödyntämällä.
- Olemme vahvistaneet tiedonlouhintaan ja ennakoivaan analytiikkaan liittyvää menetelmäosaamista ja toteuttaneet siihen liittyviä kokeiluja.
- Sähköisen säilyttämisen ja arkistoinnin perusratkaisut ovat olemassa.
- Olemme tehneet toteutussuunnitelman Kanta-järjestelmän hyödyntämisestä rekisteritietojen lähteenä ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu. Olemme pilotoineet valittavien tietokokonaisuuksien rekisteritietojen keruuta Kanta-järjestelmästä.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten käyttöliittymissä kertakirjaaminen (potilaskertomus ja rekisteri-/tilastotiedot samalla kirjaamisella) on laajasti tuettuna.
- Olemme osallistuneet hallitusohjelman kärkihankkeiden avainindikaattoreiden kehitykseen ja niiden edellyttämän tietopohjan kokoamiseen.

TOIMENPIDE

Hallituksen reformi 1: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme tehneet arvion Sitran palvelupaketti-aloitteen soveltuvuudesta ja toteutettavuudesta osana sote-järjestämistratkeaisun ohjausmallia.
- Olemme suunnitelleet ja käynnistäneet sote-reformien edellyttämät uudistukset rekisteritietovarantoihimme ja tiedonkeruisiin.
- Olemme toteuttaneet kansalaisen valinnanvapautta tukevan palvelun, joka mahdollistaa julkisen ja yksityisen sektorin vertailemisen sekä arviointitiedon julkaisemisen.



VUODEN 2016 TÄRKEIMMÄT TULOKSET

1. Olemme jalkauttaneet THL:n datapolitiikan organisaatiossa ja viestineet siitä sidosryhmille.
2. Olemme luoneet ja vakiinnuttaneet kumppanuudet ja käytännöt Kelan, Väestörekisterikeskuksen ja Tilastokeskuksen kanssa kokonaisaineistojen muodostamiseen ja käyttöön THL:ssa.
3. Olemme tehneet toteutussuunnitelman Kanta-järjestelmän hyödyntämisestä rekisteritietojen lähteenä.
4. Olemme tehneet arvion Sitran palvelupaketti-aloitteen soveltuvuudesta ja toteutettavuudesta osana sote-järjestämistratkeaisun ohjausmallia.
5. Olemme tehneet suunnitelman sote-reformien edellyttämistä uudistuksista rekisteritietovarantoihimme ja tiedonkeruisiin.

VAHVISTAMME
ENNAKOINTI-
KYKYÄMME

Reagoimme nopeasti terveyden ja hyvinvoinnin tilaan ja sen edistämiseen liittyviin muuttuviin tietotarpeisiin. Näkemyksemme kantaa yli päivän politiikan ja näyttää suuntaa tuleviin muutoksiin.

TOIMENPIDE

Ennakoimme systemaattisesti terveyden ja hyvinvoinnin tilaan ja sen edistämiseen liittyviä tietotarpeita

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme tuottaneet ennakointiraportteja terveyden ja hyvinvoinnin sekä niitä määrittävien tekijöiden kehityssuunnista.
- Olemme kehittäneet väestön hyvinvointi- ja terveystutkimuksia yhteiskunnassa tapahtuvien muutosten havaitsemiseksi.
- Olemme laajentaneet kouluterveyskyselyn kattamaan perusopetuksen 4.–5. vuosiluokkien oppilaat ja heidän vanhempansa sekä kehittäneet raportointijärjestelmää.
- Olemme luoneet THL:n tietovarantoja hyödyntäviä, automatisoituja kokonaisvaltaisia ennusteita terveyden ja hyvinvoinnin keskeisistä ulottuvuuksista.
- Olemme kehittäneet terveyden ja hyvinvoinnin seurantaan ja tulevan kehityksen arviointiin tähtäävää ennakointiraportointia.
- Olemme muodostaneet kokonaiskuvan ilmastonmuutoksen ja sen torjuntatoimien vaikutuksista terveyteen perustuen kirjallisuuteen, SOTERKO-yhteistyöhön, sekä tekemiimme kvalitatiivisiin ja kvantitatiivisiin analyyseihin.

TOIMENPIDE

Ennakoimme systemaattisesti terveyden ja hyvinvoinnin tilaan ja sen edistämiseen liittyviä tietotarpeita

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Olemme alkaneet tuottaa viikoittain ilmestyvää viranomaistahoille toimitettavaa tilannekuvaraporttia infektio- tautiuhkista, analysoiden ja tulkiten sekä kansallisten seurantajärjestelmien että EU- ja WHO-varhaisvaroitus- järjestelmien kautta meille saapuvaa tietoa.
- Olemme toteuttaneet erillisen maahanmuuttajien infektio-ongelmia kartoittavan seurantamallin, josta raportoidaan sosiaali- ja terveysministeriölle viikoittain.



**VUODEN 2016
TÄRKEIMMÄT TULOKSET**

- 1. Olemme laatineet ennakointiraportin terveyden ja hyvinvoinnin sekä niitä määrittävien tekijöiden kehitys- suunnista.**
- 2. Olemme pilotoineet kouluterveyskyselyn alakoulun tiedonkeruun ja raportointijärjestelmän.**
- 3. Olemme alkaneet tuottaa viikoittain ilmestyvää viranomaistahoille toimitettavaa tilannekuvaraporttia infektio- tautiuhkista, analysoiden ja tulkiten sekä kansallisten seurantajärjestelmien että EU- ja WHO- varhaisvaroitusjärjestelmien kautta meille saapuvaa tietoa.**

UUDISTUMME
KUMPPANEITAMME
JA
ASIAKKAITAMME
VARTEN

Kumppaneitamme ovat päättäjät, tutkijat ja sosiaali- ja terveysalan asiantuntijat, toimivatpa he julkisella sektorilla, tutkimusorganisaatioissa, järjestöissä tai yrityksissä. Suomalainen THL on kaikessa toiminnassaan vahvasti kansainvälinen.

TOIMENPIDE

Tunnetun kumppanimme ja tuotteidemme käyttäjien tiedontarpeet nykyistä paremmin

Jalostamme asiantuntemuksemme vaikuttaviksi tietotuotteiksi ja palveluiksi käyttäjien kanssa vuorovaikutuksessa

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Tunnetun sidosryhmiemme, erityisesti potentiaalisten ja nykyisten asiakkaiden, toimintaympäristön haasteet, tiedontarpeet ja tiedonhankintakeinot.
- Teemme säännöllisesti sidosryhmä-, asiakkuus- ja tuote-/kanavatutkimuksia sekä toiminnan laadun arviointeja ja hyödynnämme niitä asiakastyössä, tuotekehityksessä ja toiminnan kehittämisessä.
- THL:n kumppanuus- ja yhteistyömallit on määritelty ja hyödynnämme niitä aktiivisesti.
- THL:n yhteinen palvelu- ja tuotevalikoima vastaa asiakasryhmiemme tarpeisiin ja kanavamme tukevat tuotteiden ja tiedon helppoa saavutettavuutta ja käyttöä.
- Yhteiskehittäminen ja aktiivinen sidosryhmävuorovaikutus ovat toimintamme yksi kivijalka, jolla lisäämme asiakasymmärrystämme ja laajennamme osaamis pohjaamme.

TOIMENPIDE

Muutamme toimintatapojamme entistä joustavammiksi ja asiakaskeskeisemmiksi

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Asiakastyytyväisyys on yksi keskeisistä strategisista onnistumisemme mittareista. Parannamme asiakastyytyväisyyttä seuraamalla sitä johdonmukaisesti ja kattavasti.
- Olemme määritelleet asiakkuustyön panostukset ja johtamisvastuut.
- Johtamisen avulla on luotu edellytykset sille, että asiakaskeskeisyyden esteet ylitetään ja toiminta ohjautuu sisäisten rakenteiden sijaan asiakkaasta käsin.
- THL:n jokainen työntekijä ymmärtää asiakkuuksien merkityksen ja oman roolinsa asiakaskokemuksen rakentamisessa (valmennusohjelma).
- Asiakkuuksillemme on luotu systemaattiset hoitomallit ja vuorovaikutuksen tavat ja on otettu käyttöön yhteinen asiakkuusjärjestelmä.



**VUODEN 2016
TÄRKEIMMÄT TULOKSET**

- 1. Tunnumme sidosryhmiemme, erityisesti potentiaalisten ja nykyisten asiakkaiden, toimintaympäristön haasteet, tiedontarpeet ja tiedonhankintakeinot.**
- 2. Olemme asettaneet asiakastyytyväisyyden yhdeksi keskeisistä strategisista onnistumisemme mittareista. Olemme parantaneet asiakastyytyväisyyttä seuraamalla sitä johdonmukaisesti ja kattavasti.**
- 3. Olemme sopineet asiakkuustyön panostuksista, vastuista ja johtamisesta.**

VOIMAVARAT

Työmme sujuu ja saamme aikaan tuloksia

RAKENNAMME YHDESSÄ TYÖYHTEISÖÄMME

Ammattimaisella johtamisella luomme hyvät edellytykset viihtyvyydelle ja yhdessä tekemiselle. Kehitämme työympäristöämme, uusia työskentelytapoja ja reilua työyhteisöä koko henkilöstön yhteistyönä.

PRIORISOINNIT OHJAAVAT VOIMAVAROJEMME KOHDENTAMISTA

Suuntaamme resurssimme ydintoimintoihin ja tehostamme niitä tukevia prosesseja. Lisäämme tavoitteitamme tukevaa ulkoista rahoitusta ja yhteistoimintaa yritysten kanssa.

Voimavaroja koskevat tavoitteet 2016–2019, jotka pitävät sisällään kaksi uudistumislupausta.

Lue lisää THL:n strategiasta: www.thl.fi/strategia.

RAKENNAMME
YHDESSÄ
TYÖYHTEISÖÄMME

Ammattimaisella johtamisella luomme hyvät edellytykset viihtyvyydelle ja yhdessä tekemiselle. Koko henkilöstön yhteistyönä kehitämme työympäristöämme, uusia työskentelytapoja ja reilua työyhteisöä.

TOIMENPIDE

Kehitämme koko henkilöstön yhteistyönä työympäristöämme, uusia työskentelytapoja ja reilua työyhteisöä

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Osallistamme henkilöstöä asioiden valmistelussa ja päätöksenteko on avointa.
- Olemme ottaneet käyttöön joustavia työnteon muotoja ja kehittäneet työympäristöä toimitila- ja kustannus-tehokkaaksi.
- Olemme kehittäneet uusia luovia tapoja tehdä yhteistyötä niin laitoksen sisäisesti kuin kumppaneidenkin kanssa.
- Sisäisiä palveluja on selkeytetty ja prosesseja sähköistetty.



**VUODEN 2016
TÄRKEIMMÄT TULOKSET**

- 1. Johto on määritellyt työlle selkeät tavoitteet.**
- 2. Johtamisosaamista arvioidaan ja kehitetään systemaattisesti.**
- 3. Sisäisiä palveluja on selkeytetty ja prosesseja sähköistetty.**

PRIORISOINNIT
OHJAAVAT
VOIMAVAROJEMME
KOHDENTAMISTA

Suuntaamme resurssimme ydintoimintoihin ja tehostamme niitä tukevia prosesseja. Lisäämme tavoitteitamme tukevaa ulkoista rahoitusta ja yhteistoimintaa yritysten kanssa.

TOIMENPIDE

Suuntaamme resurssimme ydintoimintoihin ja tehostamme niitä tukevia prosesseja

Lisäämme tavoitteitamme tukevaa ulkoista rahoitusta ja yhteistoimintaa yritysten kanssa

TYÖMME TULOKSET 2016–2019

- Strategiasta johdetut tavoitteet ohjaavat työtämme. Priorisoimme työme niin, että jokaisella on mahdollisuus suoriutua työtehtävistä työajalla.
- Sopeutuminen talousarviorahoituksen vähenemiseen on toteutettu hallitusti.
- Olemme ottaneet käyttöön talouden ja henkilöstösuunnittelun kattavan toiminnanohjausjärjestelmän.
- Ulkoisen rahoituksen haulle on järjestetty keskitetysti koordinoitua tukipalveluita.
- Ulkoisen rahoituksen hakemista johdetaan strategiaperusteisesti.
- Olemme luoneet linjaukset ja edellytykset yritys yhteistyölle, tunnistanee kannattavimmat liiketoimintamahdollisuudet ja edistäneet niitä.



VUODEN **2016**
TÄRKEIMMÄT TULOKSET

1. Olemme toteuttaneet talousarviorahoituksen vähenemiseen liittyvät sopeuttamistoimet hallitusti ja johtaneet toiminnan priorisoinnit laitoksen strategiasta.
2. Olemme siirtyneet toimintatapaan, jossa ulkoisen rahoituksen hakemista johdetaan strategiaperusteisesti ja hakuja tuetaan keskitetysti.
3. Olemme luoneet yritys yhteistyötä koskevat linjaukset.

A photograph of an open-plan office with several people working at desks with multiple monitors. The image is overlaid with a purple gradient and a white house icon containing three stylized figures and a Euro symbol. The word 'RESSUR' is written in large white letters, partially cut off on the right.

RESSUR



HENKILÖSTÖ

STRATEGINEN HENKILÖSTÖSUUNNITTELU

THL:n henkilöstörakenteen kehittämistä ohjaavat laitoksen strategiset valinnat. Seuraavalla nelivuotis-kaudella henkilöstörakenteen kehittämiseen vaikuttaa myös strateginen hallitusohjelma ("Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015") sekä siihen kuuluvat kärkihankkeet. Nämä edellyttävät resursien suuntaamista ja osaamisen kehittämistä erityisesti heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien terveys- ja hyvinvointiriskien ennakointiin, palvelujen ja politiikkatoimenpiteiden kustannusvaikuttavuuden arviointiin, sote-uudistuksen seurantaan ja ohjaukseen sekä tiedon digitalisoitumiseen varautumiseen. Laitoksessa vahvistetaan asiakkuusosaamista, projekti- ja verkostojohtamisen osaamista sekä tiedonhallinnan osaamista (vaikuttavuusanalyysit, tiedon tuotteistaminen) erityisesti nykyisen henkilöstön osaamista kehittämällä. Rekrytointi- ja palkkauspoliittikan keinoin varmistetaan lisäksi, että laitoksella on käytössään riittävästi lääketieteellistä osaamista yhdistettynä palvelujärjestelmän toiminnan käytännön tunteemukseen.

THL:n budjettirahoituksen määrä pienenee tulevaisuudessa. Tästä johtuen laitoksen henkilöstömäärää joudutaan supistamaan tulevalla nelivuotiskaudella 2016–2019. Supistamista koskevien tavoitteiden toteuttamista ohjataan strategisella resurssisuunnittelulla, jossa tarkennetaan tulevien vuosien resurssijakoa laitoksen toimintasuunnitelman mukaisesti. Samalla arvioidaan laitoksen toiminnan piiriin kuuluvien toimintojen rajaamista sekä laitokselle jäävien toimintojen tehostamista.

Osastoilla toteutetaan toiminnan vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta koskevia arviointeja, joita hyödynnetään strategisen resurssisuunnitelman laadinnassa. Vuotta 2016 koskeva resurssointi tehtiin alustavasti osana loppuvuonna 2014 tehtyä organisaatiouudistusta ja sopeuttamista. Osastoilla tehtyjen henkilöstösuunnitelmien mukaisesti laitoksen henkilöstömäärä tulee olemaan keväällä 2016 noin 980 henkilöä (lisäksi Helsingin yliopistolta siirtyvät n. 50 henkilöä). Vuoden 2015 lopussa henkilöstömäärä oli 1 062. Syksyn 2016 henkilöstöresurssien määrään tulee joiltakin osin vaikuttamaan strategisessa resurssisuunnittelussa tehdyt päätökset.

UUSIEN HENKILÖSTÖRESURSSIEN INTEGROIMINEN

THL:lle on annettu 1.1.2016 alkaen hoidettavaksi uusia tehtäviä, jotka ovat henkilöstövaikutuksiltaan merkittäviä. Helsingin yliopiston oikeuslääketieteen yksikkö liitettiin osaksi THL:ää vuoden alusta lähtien, minkä seurauksena laitokselle siirtyi noin 50 uutta työntekijää. Lisäksi THL:n alaisen hallinnon osaksi liitettiin vuoden alussa aiemmin Rikosseuraamuslaitoksen osana toiminut Vankiterveydenhuollon yksikkö. Sen mukana THL:n alaisen hallinnon palvelukseen siirtyi noin 200 työntekijää. Uusien henkilöstöresurssien integroiminen siirtoprojektissa tehdyn suunnitelman mukaisesti viedään loppuun vuoden 2016 aikana.

Vuoden 2016 alusta lähtien vankiterveydenhuoltoyksikön toiminnan ohjaus- ja hallintotoiminnot toteutetaan keskitetysti päälaitoksessa. Näiden sekä muiden uusien toimintojen koordinoimiseksi THL:ssä edellyttää paitsi ohjaustoiminnan riittävää resurssointia, myös uudenlaista osaamista: alaisen hallinnon toimintojen erityispiirteiden hyvää tuntemusta sekä näkemystä alaisen hallinnon vastuulla olevien erityisryhmien terveyspalvelujen kehittämis- tarpeista.

HENKILÖSTÖN JA TYÖHYVINVOINNIN KEHITTÄMINEN

THL:n henkilöstön ja työhyvinvoinnin kehittämisessä korostetaan 2016–2019 kolmea teemaa.

Osaava henkilöstö

Henkilöstösuunnittelua kehitetään aikaisempaa ennakoivammaksi ja strategialähtoisemmäksi. Suunnittelu toteutetaan osana toiminnansuunnittelua ja sitä täydentävää strategista resurssisuunnittelua. Toiminnansuunnittelua tukevan tietojärjestelmän hankkimista koskeva selvitystyö käynnistetään vuoden 2016 aikana. Osana ennakoivan henkilöstösuunnittelun kehittämistä otetaan käyttöön uusi sisäisen liikkuvuuden toimintamalli vuonna 2016.

Laitoksen osaamista vahvistetaan luomalla ja ylläpitämällä yhteistyöverkostoja rahoitushakujen onnistumisen varmistamiseksi. Laitostasoisessa osaamisen kehittämisessä painopisteinä ovat asiakaslähtöisyys, viestintä ja vaikuttaminen sekä projektijohtaminen. Kehittämisen muita

Osaamisen kehittämisessä painopisteinä ovat asiakaslähtöisyys, viestintä ja vaikuttaminen sekä projektijohtaminen

painopisteitä ovat rahoitushakuihin valmistautumisen ja hakujen tuen kehittäminen sekä työyhteisön yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen.

Laitoksessa toteutetaan vuonna 2016–2017 asiakkuusohjelma, joka käsittää sekä avainhenkilöiden että johdon asiakkuusvalmennukset. Eläköityvien avainhenkilöiden osaamisen jakamiseen valmistaudutaan yksiköissä hyvissä ajoin noudattamalla laitoksen yhteistä ohjetta, joka laaditaan vuoden 2016 kuluessa.

Hyvinvoiva työyhteisö



Työssä jaksamisen tukea kehitetään vahvistamalla työhyvinvoinnin johtamista. Esimiehet panostavat erityisesti työn tavoitteiden ja vastuiden selkeyteen, tehtävien priorisointiin ja työaikojen johtamiseen. Ongelmiin puututaan varhaisen välittämisen ja puheeksiottamisen toimintatapaa hyödyntäen. Kiusaamisessa on nollatoleranssi. Ohje epäasialliseen käytökseen puuttumisesta ja toimenpiteiden seurannasta on otettu käyttöön vuonna 2016.

Työn joustoja monipuolistetaan vuoden 2016 aikana ja niitä hyödynnetään töiden sujuvan organisoinnin sekä työhallinnan tukena. Yksiköiden ja osastojen esimiestyössä edistetään henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia. Avointa vuoropuhelua johdon ja työntekijöiden kesken lisätään eri toimin, mm. pääjohtajakierroksella, jonka aikana pääjohtaja vierailee kaikilla osastoilla. Laitokseen on laadittu ja käyttöön otettu palkitsemisstrategia ja palkitsemisjärjestelmä 2016–2017.

Työterveyshuoltoyhteistyössä painotetaan erityisesti jaksamisen tukea ja työterveysongelmien ennaltaehkäisyä. Laitoksen ja työterveysammattilaisten keskinäistä tiedonvaihtoa tehostetaan ja systematisoidaan työterveyshuollon yhteistyösopimuksessa suunnitellulla tavalla. Työsuojelu- ja turvallisuusjohtamiseen kehitetään kokonaisvaltainen arviointi- ja kehittämismalli vuonna 2016. Vaara- ja läheltä piti -tilanteiden dokumentointia ja käsittelyä systematisoidaan. Sisäilmaongelmien ratkaisu, läheltä piti -tilanteiden seuraaminen, ennakoiva työsuojelu- ja turvallisuusvarautuminen sekä aiheeseen liittyvien koulutusten järjestäminen ovat työturvallisuuden kehittämisen jatkuvia teemoja.

Laadukas johtaminen



Tavoitteenamme on, että esimiestyö on tulevaisuudessa entistä ammattimaisempaa. Johtamisen kehittämisen tueksi otetaan vuodesta 2016 lähtien käyttöön säännöllisesti toistettavat 360°-johtamisarvioinnit. Johtamistehtävissä toimivilta edellytetään omien johtamistaitojen ylläpitoa ja kehittämistä. Kehittymistä tuetaan laitoksen omien valmennusten, valtion yhteisten johtamisvalmennusten sekä työnohjauksen ja coachingin keinoin. Esimiestyötä tukevia hallinnon tieto- ja raportointipalveluja sekä muita johtamisen työkaluja kehitetään. Uusien työkalujen käyttöä tuetaan valmennuksilla.

Muutosten ja sopeutustoimien johtaminen toteutetaan valtionvarainministeriön muutosturvaperiaatteiden ja laitoksen henkilöstöpoliittisten periaatteiden mukaisesti. Muutostukea tullaan järjestämään prosessin läpiviennistä vastuussa olevien esimiesten, muutoksen kohteena olevan henkilöstön ja koko henkilöstön tueksi.

71 % / 29 %
naisia/miehiä

47 v.
keski-ikä



1050
monialaista ja
korkeasti
koulutettua
asiantuntijaa

26 %
tutkijakoulutuksen
saaneita

24
kansalaisuutta

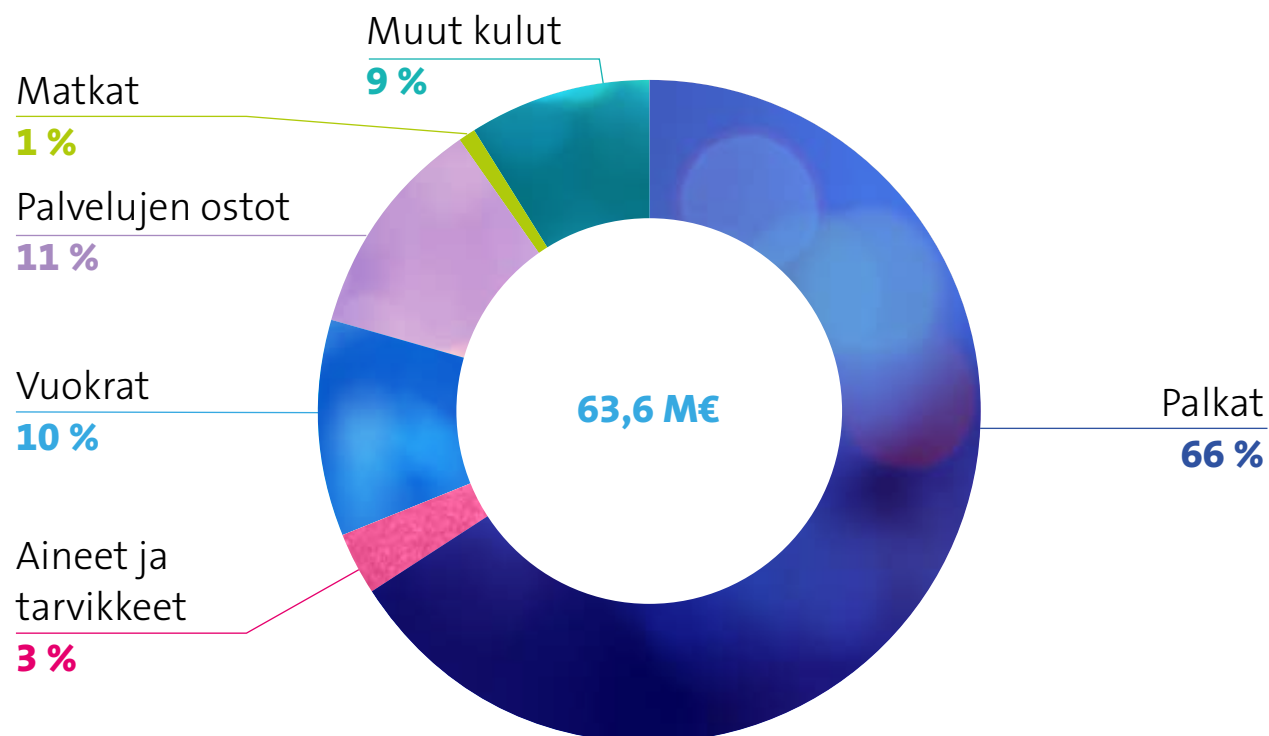
200
työpisteellisiä vierailevia tutkijoita

RAHOITUS

THL:n keskeiset rahoituslähteet ovat valtion talousarviosta tuleva budjettirahoitus, yhteisrahoitteinen toiminta (ml. yhteistoiminta) ja maksullinen palvelutoiminta.

BUDJETTIRAHOTUS 2016

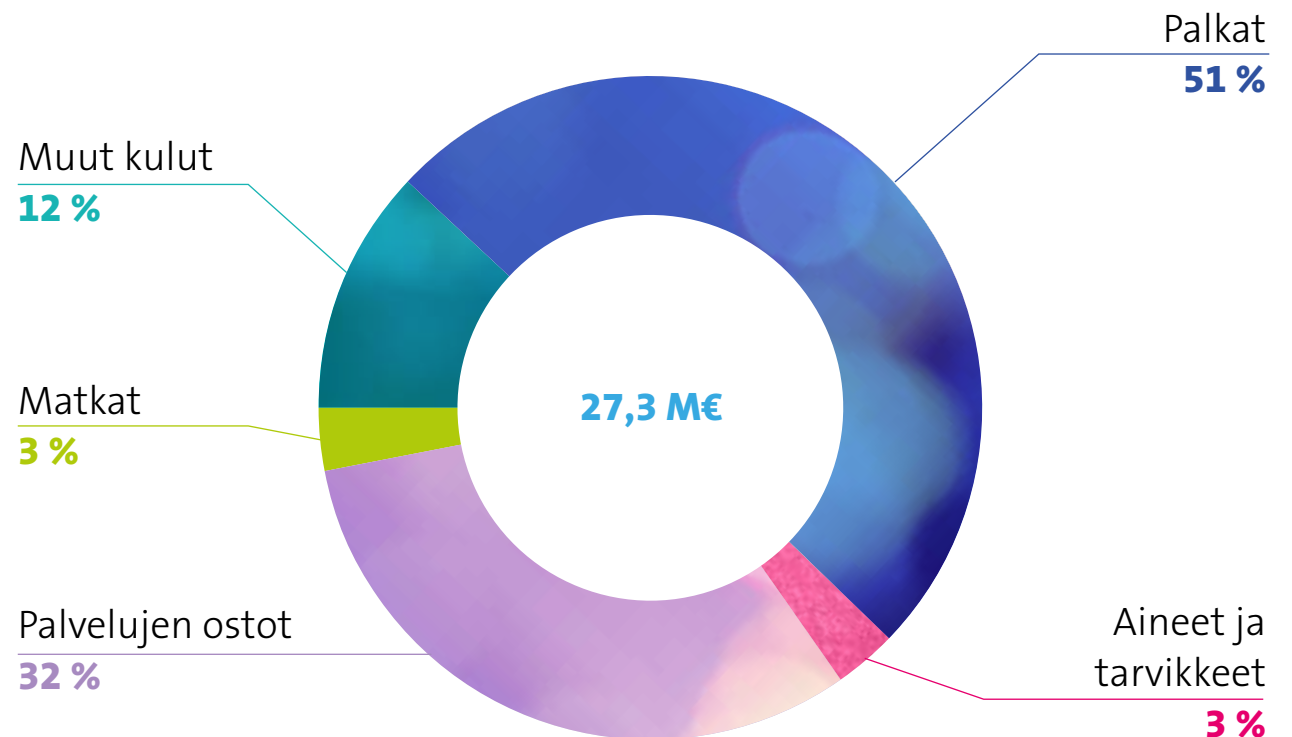
Vuonna 2016 budjettirahoituksen kokonaismäärä on 63,6 milj. euroa, josta suurin osa, 66 %, kohdistuu laitoksen asiantuntija- ja tutkimustoiminnan luonteesta johtuen palkkamenoihin. THL:n budjettirahoituksen määrä on supistunut viime vuosina merkittävästi. Samaan aikaan laitoksen lakisääteisiä tehtäviä on lisätty. Vuosiin 2017–2019 kohdistuva budjettirahoituksen leikkaus edellyttää sopeuttamistoimenpiteiden jatkamista vuonna 2016.



Kuvio 1. THL:n valtion talousarviosta tuleva budjettirahoitus vuonna 2016.

YHTEISRAHOITTEINEN TOIMINTA 2016

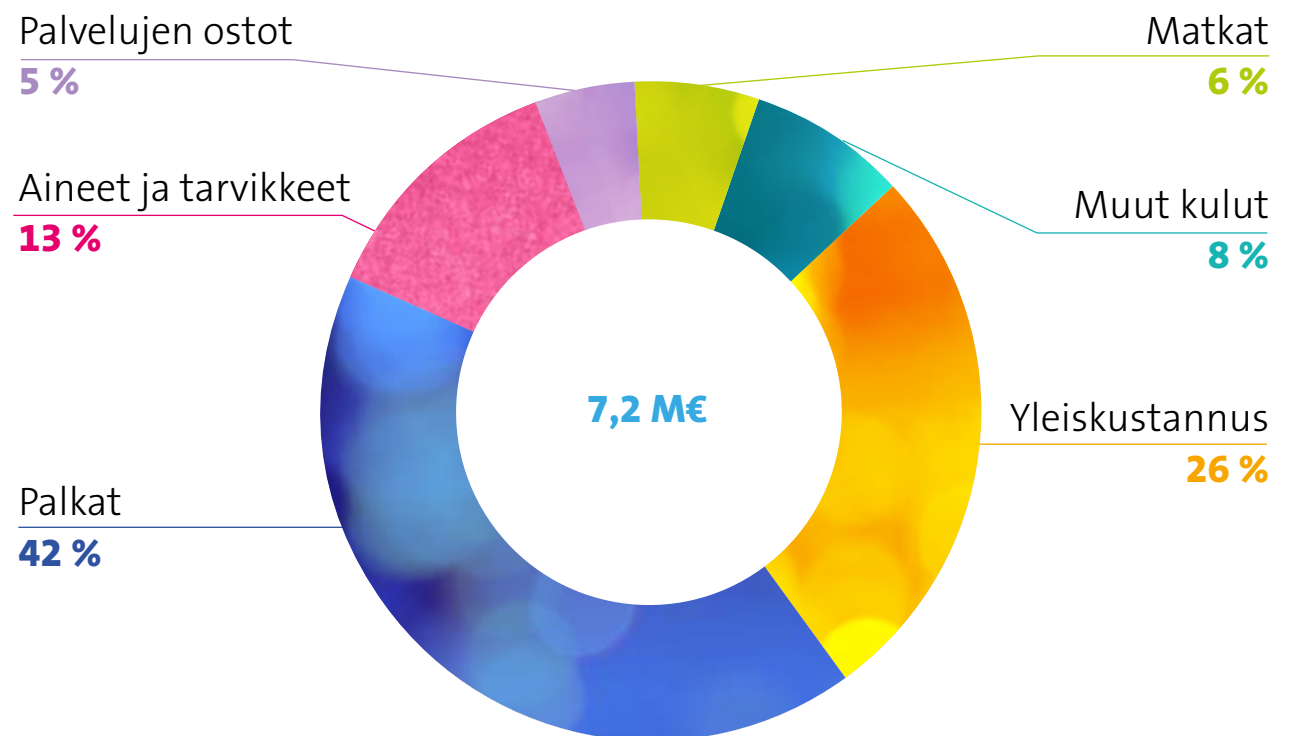
Vuonna 2016 yhteisrahoitteisen toiminnan budjetoitu kokonaismäärä on 27,3 milj. euroa (ei sisällä momenttien käyttöä). Yhteisrahoitteisella toiminnalla tarkoitetaan rahoitusta, joka saadaan laitoksen ulkopuoliselta taholta ilman velvoitetta luovuttaa rahoittajalle välitöntä vastiketta. Suurin yhteisrahoitteisen toiminnan rahoittaja on sosiaali- ja terveysministeriö. Yhteisrahoitteisen toiminnan budjetista suurin osa kohdistuu palkkamenoihin, mutta myös palveluiden ostoihin (mm. sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon operatiivinen ohjaus) on budjetoitu merkittävä määrä yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaismenoista. Yhteisrahoitteiseen toimintaan liittyvät yleiskustannukset ovat 3,3 milj. euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoituksen määrä on pysynyt viime vuosina pääosin samalla tasolla. Tason ylläpitämiseen kohdistuu kuitenkin jatkossa merkittäviä haasteita, koska kilpailun ulkopuolisesta rahoituksesta ennakoidaan jatkossa edelleen kiristyvän.



Kuvio 2. THL:n yhteisrahoitteisen toiminnan budjetti vuonna 2016.

MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA 2016

Vuonna 2016 maksullisen palvelutoiminnan budjetoidut tuotot ovat 7,2 milj. euroa. Maksullisella palvelutoiminnalla tarkoitetaan tuotteiden ja palveluiden myyntiä joko kilpailluilla markkinoilla tai julkisoikeudellisina suoritteina omakustannushintaan. THL:n maksullinen toiminta koostuu pääosin laboratoriotutkimuksista ja -analyyseistä sekä kansainvälisestä projektitoiminnasta. Suurin osa maksullisen palvelutoiminnan budjetista kohdistuu palkkamenoihin ja yleiskustannuksiin. Vuodelle 2016 THL:n maksulliseen palvelutoimintaan on budjetoitu noin 1 miljoonan euron kasvu, kun laitokselle siirtyivät vuoden alusta Helsingin yliopiston oikeustoksikologisia ja oikeusgeneettisiä toimintoja koskevat liiketoiminnot. Maksullisen palvelutoiminnan voittolisä on n. 4–8 palvelusta riippuen.



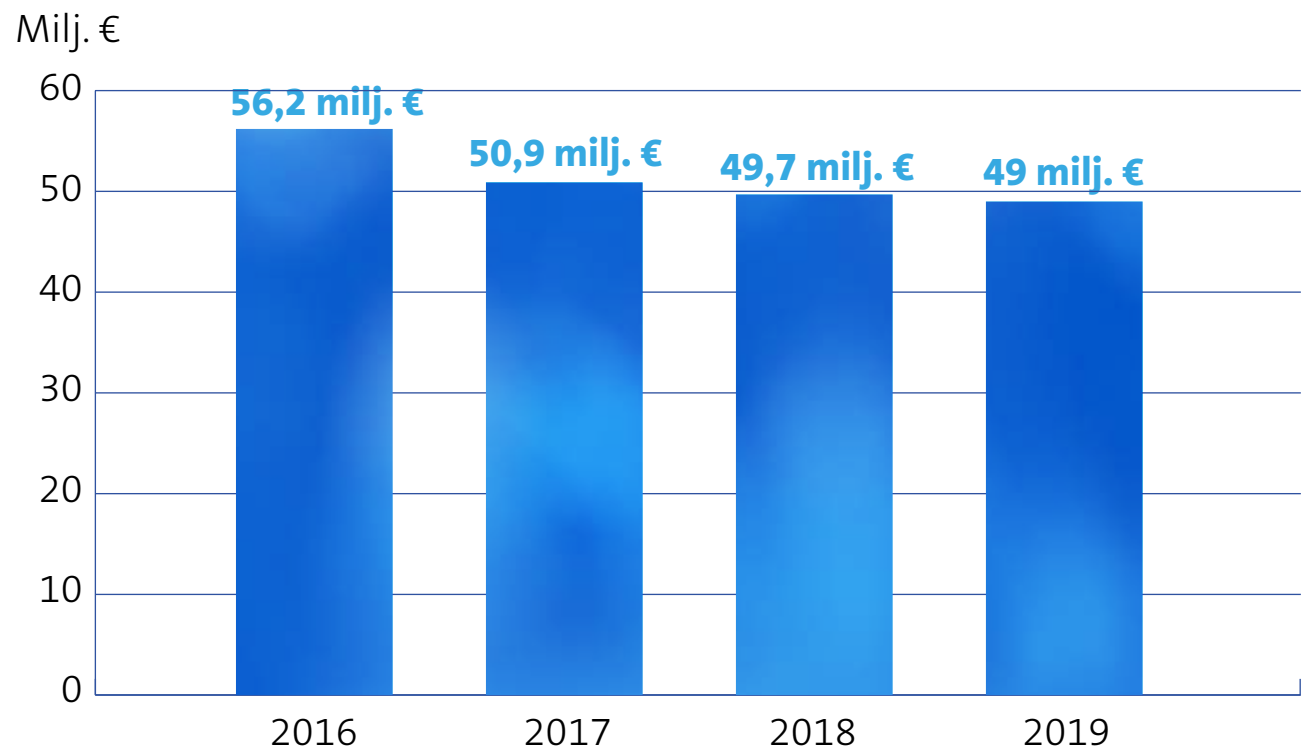
Kuvio 3. THL:n maksullisen palvelutoiminnan budjetti vuonna 2016.

TALOUSARVIORAHOITUS 2016–2019

Kuvio 4 kuvaa THL:n talousarviorahoituksen kehitystä vuosina 2016–2019. Talousarviorahoitus alenee nelivuotiskaudella 56,2 milj. eurosta 49,0 milj. euroon. Tästä johtuen laitoksen toiminnan sopeuttamista tullaan jatkamaan tänä vuonna. Toiminnan sopeuttaminen toteutetaan siten, että laitoksen resursseja suunnataan strategian kannalta keskeisimpiin ja lakisääteisten tehtävien kannalta kriittisimpiin toimintoihin. Sopeuttaminen aiheuttaa merkittäviä resurssivähennyksiä, joista suurin osa kohdistuu laitoksen henkilöstöön ja toimitiloihin. Toiminnan sopeuttamistarpeen suuruus ja kohdentuminen tarkentuu kevään 2016 kuluessa.

YRITYSYHTEISTYÖ

THL on strategiassaan sitoutunut lisäämään laitoksen tavoitteita tukevaa ulkoista rahoitusta ja yhteistointa yritysten kanssa. Sekä hallitusohjelma, terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategia että STM:n ja THL:n välinen tulossopimus tarjoavat vahvan tuen yritys yhteistyön kehittämiseksi. THL:n suurin yritys yhteistyöpotentiali liittyy tällä hetkellä laitoksen rekisteritietojen hyödyntämismahdollisuuksiin, kuten erilaisten tietotuotteiden ja analyysipalveluiden kehittämiseen sekä esim. rokotetutkimuksen tutkimustulosten kaupalliseen hyödyntämiseen. THL jatkaa vuonna 2016 yritys yhteistyön ja kaupallisen yhteistyön kehittämistä.



Kuvio 4. THL:n talousarviorahoitus 2016–2019.

VIESTINTÄ

Vuonna 2016 THL:n viestinnässä jatketaan aktiivista kehittämistyötä, jonka tavoitteena on sidosryhmien muuttuviin tarpeisiin vastaaminen ja THL:n strategisten päämäärien saavuttamisen johdonmukainen tukeminen. Mittava palvelujärjestelmän muutos tulee olemaan myös viestinnällisesti merkittävää resurssointia edellyttävä kokonaisuus.

Mediaviestinnästä saatu erinomainen palaute (media-barometri 2015) tarjoaa hyvät valmiudet siirtää kehittämisen painopistettä muille viestinnän ja vaikuttamisen osa-alueille. Erityisesti keskitytään toimintaympäristön muutosten luotaamiseen ja sen pohjalta tehtävään asiakaslähtöiseen sisältö- ja kanavastrategiaan. Vaikuttajaviestinnän suunnitelmallisuuteen, yhtenäisiin käytäntöihin ja aktiivisuuteen kiinnitetään myös huomiota.

Haasteena on toimintaympäristön kiivas muutostahti. Se edellyttää viestinnän kanavien ja tuotteiden jatkuvaa kehittämistä ja taloudellista panostusta uudistustyöhön.

Lisäksi viestinnän asiantuntijoiden innostus kokeilla ja kehittää uudenlaisia toimintatapoja ja viestintäratkaisuja on välttämätöntä uudistumisen takaamiseksi ja onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi.

Laitoksen kokonaisviestinnän kannalta on tärkeätä, että asiantuntijat saavat hyvän viestinnällisen tuen ja heidän omaa viestintäosaamistaan parannetaan monipuolisesti. Osastotiedottajat onkin otettu hyvin vastaan osastoilla. Yhteistyön ja palvelulupauksen kehittäminen jatkuu kunkin osaston tarpeiden pohjalta.

Toimintaympäristön nopea muutostahti edellyttää viestintäkanavien ja -tuotteiden sekä sisältöjen jatkuvaa kehittämistä.



TOIMITILAT

STRATEGISET TAVOITTEET

THL:n toimitilojen käyttöä ja kehittämistä ohjaa toimitala strategia. Siinä otetaan huomioon taloudelliset reunaehdot, valtion toimitiloille asetetut tavoitteet ja suositukset sekä laitoksen johdon linjaukset työympäristön kehittämisestä. Valtion vuokrajärjestelmämuutoksen myötä valtion kiinteistöjen vuokrat laskevat 15 prosenttia vuoden 2016 alusta lukien. Säästövaikutus huomioidaan vastaavan suuruisena määrärahasupistuksena.

SÄÄSTÖJÄ TOTEUTETAAN SEURAAVILLA TOIMENPITEILLÄ:

- tehostamme toimitilojen käyttöä (mm. työpisteiden käyttötehokkuus 65 %, toimistotilaa on kaikissa toimipisteissä enintään 15 m²/hlö)
- otamme käyttöön joustavia työaikatratkaisuja, mikä vähentää nimettyjen työpisteiden tarvetta
- varmistamme laboratorio- ja muissa erikoistiloissa, että toiminnan ja teknologian kehittyminen hyödynnetään myös tehokkaampana tilankäyttönä

- etsimme Senaatti-kiinteistöjen kanssa ratkaisut, joilla lopetetaan valtion kokonaisedun mukaisesti vuokravastuamme vapautuvista tiloista.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Valtion toimitilastrategiassa toimistotilojen tilatehokkuuden raja-arvoksi on asetettu 15 m²/hlö. Vuoden 2015 lopussa THL:n tilatehokkuus oli keskimäärin 16,2 m²/henkilö. Työpisteiden tehokkuutta pyritään parantamaan edelleen.

Työpisteiden käyttötehokkuuden parantaminen edellyttää siirtymistä toimintatapaan, jossa jokaisella työntekijällä ei enää ole henkilökohtaisesti nimettyä työpistettä, vaan hyödynnetään ryhmille ja koko laitokselle yhteisiä työtiloja. Vuonna 2016 toteutetaan suunnitteluprojekti, jonka tavoitteena on parantaa toimistotyöpisteidemme käyttöastetta siten, että saavutamme lähivuosina toimitala strategiamme tavoitearvon 65 % työpisteistä käytössä virka-aikana. Tämä tarkoittaisi mahdollisuutta luopua noin neljänneksestä toimistotyötiloista (karkeasti 4 000 m², 0,5–1 milj. euroa).

Toimitilat tarjoavat henkilöstölle viihtyisän ja terveellisen työympäristön.

TILKANMÄEN KAMPUKSEN KEHITTÄMINEN

Kevään 2016 kuluessa laaditaan Tilkanmäen kampuksen kehittämissuunnitelma, joka ulottuu vuoteen 2020 saakka. Kehittämissuunnitelma sisältää sekä toimisto- että laboratoriotilojen järjestelyt. Keskeisenä osana suunnitelmaa on uuden K-rakennuksen toteuttaminen vuosina 2016–2018 oikeuslääkinnän ja BSL3-laboratorion tarpeisiin. K-rakennuksen toteuttaminen vapauttaa tiloja kampukselta sekä THL:n 1.1.2016 alkaen Helsingin yliopistolta vuokraamat oikeuslääkinnän avaus- ja laboratoriotilat, jotka sijaitsevat osoitteessa Kytösuoentie 11.

Kehittämissuunnitelma laaditaan yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ja sen hallinnonalaan kuuluvien muiden laitosten kanssa. Suunnitelman tavoitteena on kehittää kampusta THL:n tarpeiden mukaisesti, hyödyntämällä valtion kiinteistöjä yksityisten vuokranantajien sijaan ja huomioiden synergiahyödyt hallinnonalan muiden laitosten kesken.

Rokoteimmuniteettitutkimusta koskevat toiminnot siirrettiin Biomedicumista Tilkanmäen kampuksella sijaitseviin tiloihin syksyllä 2015. THL pystyi luopumaan noin puolesta Biomedicumista vuokraamistaan tiloista, josta kertyy vuokrasäästöä 217 000 euroa/vuosi alkaen

1.4.2016. Jatkossa selvitetään, onko jäljelle jäävistä tiloista mahdollista luopua ja siirtää kaikki toiminnot Tilkanmäen kampukselle.

MUIDEN TOIMIPISTEIDEN KEHITTÄMINEN

THL on sitoutunut Turussa Suomen Yliopistokiinteistöjen Medisiina D-rakennuksen suunnitteluun, käyttöönottoon ja vuokraukseen vuonna 2018 (vuokra-aika 25 vuotta). Rakennus toteutetaan laajana yhteistyönä, jossa käyttäjinä THL:n lisäksi tulevat olemaan Turun yliopisto, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja Tampereen ammatti- korkeakoulu. THL:n Turun toiminnot muuttavat uusiin tiloihin Mikro-rakennuksesta ja vuokrasuhde Mikroon päättyy. Lisäksi oikeuslääkinnän Medisiina C:ssä olevat toimistotilat siirtyvät uuteen rakennukseen. Muutoksen johdosta THL:n toimitilavuokra nousee noin 150 000 euroa/vuosi kesästä 2018 lähtien.

THL selvittää yhdessä Senaatti-kiinteistöjen kanssa vuoden 2016 kuluessa tilaratkaisuja Kuopion toimintojen tarpeisiin, koska tutkimuskeskus Neulasen tilat vaativat peruskunnostusta eivätkä ne tue pohjaratkaisultaan THL:n toimipisteen nykyistä toimintaa. Lyhyen aikavälin ratkai-

sunä THL tiivistää tilojaan Neulasessa. THL saa luovutetuista tiloista välittömän vuokrasäästön 48 000 euroa/vuosi 1.1.2016 alkaen.

Oulun toimipisteen muutostyöt saatiin päätökseen kesällä 2015. Tiivistämällä toimintoja tutkimuskeskus Kastellissa kertyy vuokrasäästöä 126 000 euroa/vuosi viimeistään 1.10.2016 alkaen. Senaatti-kiinteistöt on päättänyt myydä tutkimuskeskus Kastellin kiinteistön vuonna 2016 ja selvittää korvaavaa toimitilaratkaisua Kastellissa oleville toimitiloille.

Tampereen toimipisteissä ei ole välitöntä kehittämistarvetta, mutta tilojen käyttöä seurataan ja ryhdytään mahdollisten toimintomuutosten edellyttämiin järjestelyihin.

Oikeuslääkinnän toimintoja koskevat toimitilat ja palvelusopimukset käydään läpi valtakunnallisesti yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa vuoden 2016 aikana. Tavoitteena on sopimusten parempi hallittavuus ja kustannussäästöt.



635 €/hlö/kk
783 €/htv/kk



TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL

Postiosoite: PL 30, 00271 Helsinki

Käyntiosoite: Mannerheimintie 166, Helsinki

Puhelin (vaihe): 029 524 6000

Sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi • Tiedustelut: info@thl.fi

www.thl.fi • twitter.com/THLorg • facebook.com/thl.fi